

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

Назва регуляторного акта: проект рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Іларіонівської селищної територіальної громади

Регуляторний орган: Іларіонівська селищна рада Синельниківського району Дніпропетровської області

Розробник документу: фінансовий відділ Іларіонівської селищної ради

Відповідальна особа: Пономаренко Олена Юріївна начальник фінансового відділу Іларіонівської селищної ради

Контактний телефон: 097-58-145-94

e-mail: info@ilarionove.otg.dp.gov.ua

Аналіз регуляторного впливу розроблений на виконання та дотримання вимог Закону України від 11.09.2003р. № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004р. № 308.

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати.

Відповідно статті 10 та пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України законодавчо закріплено право органів місцевого самоврядування приймати рішення про встановлення місцевих податків і зборів в межах своїх повноважень та в порядку, визначеному цим кодексом. Плата за землю відноситься до місцевих податків і зборів.

Керуючись статтями 269-289 Податкового кодексу України, розроблено проект рішення. Проектом рішення пропонується розв'язати проблему визначення, на законодавчих підставах, розміру земельного податку на території Іларіонівської селищної ради.

Проблеми, вирішення яких пов'язано з прийняттям цього акта, не можуть бути розв'язані за допомогою ринкових механізмів, бо діючим законодавством України чітко визначено, що встановлення ставок місцевих податків та зборів належить до компетенції органів місцевого самоврядування.

У разі, якщо селищна рада не прийме рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території на 2022 рік, плата за вказаний податок буде справлятися за ставками, які діяли до 31 грудня року, що передувє бюджетному року, в якому ставки застосовуються. Як наслідок, це спричинить втрати дохідної частини селищного бюджету, недофінансування місцевих програм, зокрема функціонування бюджетних установ та благоустрою території громади.

Прийняття рішення з даного питання є особливо важливим для прозорого та ефективного встановлення місцевих податків, зарахування надходжень до селищного бюджету, здійснення необхідного контролю за своєчасністю та повнотою проведення платежів, впорядковує деякі питання

проведення бізнесу, зменшить витрати часу платників податків на виконання обов'язкових процедур щодо декларування сум податків та їх сплату, підвищить інвестиційну привабливість громади.

Плата за землю є важливим джерелом у складі власних доходів загального фонду бюджету селищної територіальної громади та за підсумками 2020 року складає 9,0 % серед джерел власних надходжень та 22,5 % серед надходжень місцевих податків.

Динаміка надходжень від плати за землю у Іларіонівській селищній раді складала: за 2019 рік – 3335,6 тис.грн. (2435,5 тис.грн. – сплатили юридичні особи; 900,1 тис.грн. – сплатили фізичні особи), за 2020 рік – 3198,9 тис.грн. (2395,8 тис.грн. – сплатили юридичні особи; 803,1 тис.грн. – сплатили фізичні особи). Прогнозні показники складають:

- на 2021 рік - 4154,3 тис.грн. (з них: 2600,2 тис.грн. – юридичні особи, 1554,1 тис.грн. – фізичні особи);
- на 2022 рік – 4458,4 тис.грн. (з них: 2790,5 тис.грн. – юридичні особи, 1667,9 тис.грн. – фізичні особи).

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	так	
Держава (територіальна громада)	так	
Суб'єкти господарювання	так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

Застосування ринкових механізмів для вирішення вказаної проблеми не є можливим, оскільки здійснення вищезазначених заходів є засобом державного регулювання та відповідно до Податкового кодексу України є компетенцією селищної ради.

Земельний податок зараховується в повному обсязі до бюджету Іларіонівської селищної територіальної громади та є бюджетоутворюючим, забезпечує збалансованість дохідної частини бюджету для задоволення нагальних потреб громади.

2. Цілі державного регулювання.

Основною метою розробки проекту рішення є забезпечення практичної реалізації статей 10, 269 – 287 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України шляхом встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території громади.

Впровадження регуляторного акта дозволить забезпечити реалізацію державної політики у податковій сфері, спрямовану на наповнення дохідної частини селищного бюджету та врегулювання спірних питань, що виникають у зв'язку із сплатою місцевих податків та зборів, а саме:

- створення єдиного механізму справляння плати за землю;

- вдосконалення земельних відносин на основі встановлення ставок плати за землю та диференціації ставок в залежності від цільового призначення земельної ділянки;
- забезпечення більш повного обліку земель, їх власників і користувачів, раціонального та ефективного використання земельних ділянок;
- відкритість процедури, прозорість дій органу місцевого самоврядування при вирішенні питань щодо механізму справляння та порядку сплати земельного податку;
- встановлення доцільних та обґрунтованих розмірів ставок місцевих податків та зборів з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання;
- збільшення надходжень до селищного бюджету за рахунок перегляду ставок податку за землю та направлення додаткових коштів на соціальний розвиток громади;
- здійснення планування та прогнозування надходжень від плати за землю при формуванні селищного бюджету;
- . - приведення рішень селищної ради у відповідність до норм та вимог Податкового кодексу України.

3.Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

1) Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Не виносити на розгляд сесії селищної ради та не приймати рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку території Іларіонівської селищної громади»	Така альтернатива не є прийнятною. В даному випадку відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України такі податки справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю, що погіршить надходження до місцевого бюджету. Перелік пільг, встановлених статтями 281, 282 Податкового кодексу, не враховує реальні потреби землекористувачів громади в отриманні пільг щодо сплати земельного податку. В результаті, збільшуватимуться бюджетні витрати на дотації органам державної влади, комунальним підприємствам для компенсації розміру плати за землю

	до бюджету.
Альтернатива 2. Прийняти рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку території Іларіонівської селищної громади»	Прийняття даного рішення забезпечує досягнення цілей державного регулювання, чітких та прозорих механізмів справляння та сплати земельного податку на території населених пунктів селищної ради та поповнення селищного бюджету; збільшує привабливість та ефективно використання земельних ділянок, які знаходяться у власності та користуванні фізичних та юридичних осіб; встановлює пільги в межах Іларіонівської територіальної громади щодо сплати земельного податку відповідно до видів використання земельних ділянок
Альтернатива 3. Встановлення максимальних ставок земельного податку на території Іларіонівської селищної ради	Прийняття максимальних ставок призведе до перевиконання дохідної частини селищного бюджету, але така альтернатива є непосильною для платників податків Іларіонівської селищної ради. У зв'язку з надмірним податковим навантаженням буде виникати заборгованість із сплати земельного податку, що призведе до нарахування пені та штрафних санкцій за несвоєчасну сплату, до соціально напруги серед населення.

2)Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Сфера інтересів	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	для органів місцевого самоврядування	Відсутні.	1.Відсутність єдиного механізму справляння плати за землю. 2.Зменшення надходжень до селищного бюджету через застосування ставок податку попереднього року, як

			це передбачено статтею 12 Податкового кодексу України. 3.Зменшення можливості в повній мірі фінансувати виконання програми економічного та соціального розвитку громади.
	для громадян	Сплата податку за ставками, які застосовувались у попередньому бюджетному періоді, що передбачено Податковим кодексом України.	Витрати, пов'язані лише зі сплатою земельного податку.
	для суб'єктів господарювання	Сплата податку за ставками, які застосовувались у попередньому бюджетному періоді, що передбачено Податковим кодексом України.	Витрати, пов'язані лише зі сплатою земельного податку.
Альтернатива 2	Для органів місцевого самоврядування	1.Забезпечить дотримання вимог Податкового кодексу України, реалізацію наданих органам місцевого самоврядування повноважень. 2.Забезпечить відповідні надходження до селищного бюджету від сплати земельного податку 3.Дасть змогу створити сприятливі фінансові	Витрати пов'язані з підготовкою регуляторного акта та проведення відстежень результативності даного регуляторного акта та процедур з його опублікування.

	можливості селищній раді для задоволення соціальних та інших потреб територіальної громади. 4.Вдосконалить відносини між селищною радою, органом фінансової служби та суб'єктами господарювання, пов'язаних із сплатою земельного податку.	
Для громадян	1.Встановлення чіткого диференційованого порядку нарахування та сплати земельного податку за обґрунтованими ставками. 2. Встановлення пільг по сплаті земельного податку для окремих категорій громадян.	1.Час, витрачений на вивчення нормативно-правової бази з питань оподаткування та ознайомлення з проектом даного рішення. 2 Сплата земельного податку, за запропонованими ставками.
Для суб'єктів господарювання	1.Встановлення чіткої процедури визначення ставок податку на землю. 2.Передбачуваність дій влади. 3.Прогнозування умов господарювання і витрат, зумовлених використання земельних ресурсів. 4.Встановлення	1.Час, витрачений на вивчення нормативно-правової бази з питань оподаткування та ознайомлення з проектом даного рішення. 2. Сплата земельного податку, за запропонованими ставками.

		пільг по сплаті земельного податку для окремих категорій платників податків. 5.Удосконалення взаємовідносин між селищною радою, органом фіскальної служби та суб'єктами господарювання, пов'язаних зі справами по податку на землю.	
Альтернатива 3	Для органів місцевого самоврядування	1.Максимальні надходження коштів до селищного бюджету. 2.Спрямування надлишків коштів на соціально-економічний розвиток.	1.Витрати, пов'язані з підготовкою регуляторного акта та проведення відстежень результативності даного регуляторного акта та процедур з його опублікування. 2.Існування ризику переходу діяльності суб'єктів господарювання в «тінь» через сплату високих податків
	Для громадян	Відсутні.	Надмірне податкове навантаження суб'єктів господарювання зневолює вигоди від значного збільшення дохідної частини селищного бюджету, а саме існує ризик переходу суб'єктів господарювання в «тінь», зменшення кількості робочих місць та розміру заробітної плати, і як наслідок виникне зворотній

			ефект, в результаті якого відбудеться зменшення надходжень до селищного бюджету, балансу інтересів не буде досягнуто.
	Для суб'єктів господарювання	Відсутні.	1.Затрати часу, необхідні для вивчення положення про сплату земельного податку, заповнення бланків та звітування 2.Надмірне податкове навантаження суб'єктів господарювання, існує ризик переходу суб'єктів господарювання в «тінь», зменшення кількості робочих місць та розміру заробітної плати, і як наслідок виникне зворотній ефект, в результаті якого відбудеться зменшення надходжень до селищного бюджету, балансу інтересів не буде досягнуто.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Показник	великі	середні	малі	мікро	разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	2	4	3	31	40
Питома вага	5	10,0	7,5	77,5	100

групи у загальній кількості, відсотків					
--	--	--	--	--	--

3) Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Така альтернатива є не прийнятною. Зменшення надходжень до селищного бюджету через застосування ставок податку попереднього року, як це передбачено статтею 12 розділу I Податкового кодексу України, а це не дозволить у повній мірі профінансувати заходи соціального, економічного розвитку селищної ради.
Альтернатива 2	4	Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Прийняття даного рішення забезпечить поступове досягнення встановлених цілей, чітких та прозорих механізмів справляння земельного податку, наповнення селищного бюджету, виконання програм соціально-економічного розвитку селищної ради.

		Буде досягнуто балансу інтересів громади і платників податків.
Альтернатива 3	3	Цілі регулювання можуть бути досягнуті частково. Надмірне податкове навантаження на суб'єктів господарювання зневолює вигоди від значного збільшення дохідної частини селищного бюджету, а саме існує ризик переходу суб'єктів господарювання в «тінь», зменшення кількості робочих місць та розміру заробітної плати, і як наслідок виникне зворотній ефект, в результаті якого відбудеться зменшення надходжень до селищного бюджету Балансу інтересів не буде досягнуто

Рейтинг результативності	Вигоди	Витрати	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2.	1. Встановлення чіткої процедури визначення ставок податку за землю. 2. Передбачуваність дій влади. 3. Удосконалення взаємовідносин між селищною радою, органом фіскальної служби та суб'єктами господарювання,	1. Витрати, пов'язані з підготовкою регуляторного акта та процедур з його опублікування. 2. Сплата земельного податку за встановленими новими ставками.	Регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Прийняття рішення забезпечить досягнення встановлених цілей, чітких та прозорих механізмів

	пов'язаних зі справлянням податку на землю. 4.Надходження додаткових коштів до селищного бюджету, спрямування коштів на соціально- економічний розвиток території. 5.Сплата земельного податку за обґрунтованими ставками. 6.Встановлення пільг для окремих категорій платників податків.		справляння земельного податку, наповнення селищного бюджету, виконання програм економічного і соціального розвитку громади, збереження суб'єктів господарювання та робочих місць.
Альтернатива 3.	Максимальні надходження коштів до селищного бюджету. Спрямування надлишків коштів на соціально- економічний розвиток громади.	1.Витрати, пов'язані з підготовкою регуляторного акта та процедур з його опублікування. 2.Сплата земельного податку за встановленими новими ставками.	Надмірне податкове навантаження призведе до ризику переходу суб'єктів підприємницької діяльності в «тінь», як наслідок зменшення робочих місць та розміру заробітної плати.
Альтернатива 1.	Сплата земельного податку за ставками, які застосовувались у попередньому бюджетному періоді, що	Витрати пов'язані лише із сплатою земельною податку.	Невідповідність регуляторного акта чинному законодавству – формі типового рішення про встановлення ставок земельного податку

	передбачено Податковим кодексом України.		та пільг щодо його сплати. Зменшення надходжень до селищного бюджету. Підвищення соціальної напруги.
--	---	--	---

4) Переваги обраної альтернативи.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2	Прийняття проекту акта забезпечить повною мірою досягнення задекларованих цілей стосовно визначення чітких та прозорих механізмів справляння земельного податку, наповнення селищного бюджету, виконання програми економічного і соціального розвитку громади. Таким чином, прийняттям вказаного рішення буде досягнуто балансу інтересів громади і платників податку.	Зміни до чинного законодавства: -Податкового кодексу України; -Бюджетного кодексу України; -Земельного кодексу України; - інших законів (зміни мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, тощо).
Альтернатива 3	Цілі регулювання можуть бути досягнуті частково. Надмірне податкове навантаження на суб'єктів господарювання зневолює вигоди від значного збільшення дохідної частини сільського бюджету. Балансу інтересів досягнути неможливо.	Зміни до чинного законодавства: -Податкового кодексу України; -Бюджетного кодексу України; -Земельного кодексу України; - інших законів (зміни мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, тощо). Виникнення податкового боргу по причині несплати

		податків.
Альтернатива 1	У разі неприйняття регуляторного акта, податки справлятимуться по ставкам, які застосовувались у попередньому бюджетному періоді, що спричинить втрати дохідної частини бюджету і відповідно невиконання бюджетних програм. Вказана альтернатива є непринятною.	Зміни до чинного законодавства: -Податкового кодексу України; -Бюджетного кодексу України; -Земельного кодексу України; - інших законів (зміни мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, тощо).

Таким чином, для реалізації обрано Альтернативу 2 – встановлення економічно – обґрунтованих ставок земельного податку, що є посиленням для платників податків, та забезпечить фінансову основу самостійності органу місцевого самоврядування – Іларіонівської селищної ради.

4.Механізм, який застосовується для розв’язання проблеми.

Механізм дії запропонованого регуляторного акта спрямований на врегулювання питання земельного податку на території Іларіонівської селищної ради згідно з основними положеннями Податкового кодексу України та зміцнення ресурсної бази селищного бюджету.

З метою реалізації поставленої мети пропонується проведення наступних заходів:

- затвердження рішення Іларіонівської селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Іларіонівської територіальної громади»;
- оприлюднення рішення в засобах масової інформації;
- інформування платників про встановлені ставки податку;
- контроль за надходженням земельного податку до селищного бюджету.

5.Обґрунтування можливостей досягнення встановлених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта.

Механізм розв’язання визначеної проблеми полягає у прийнятті відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України рішення Іларіонівської селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Іларіонівської територіальної громади», а саме:

цей спосіб досягнення цілей є оптимальним шляхом вирішення проблеми й ґрунтується на загальнообов’язковості виконання норм рішення всіма учасниками правовідносин у системі оподаткування. Податковим

кодексом України визначено платників податку: фізичні особи та юридичні особи (резиденти і нерезиденти України).

При здійсненні регуляторної діяльності розглядаються обґрунтовані пропозиції та зауваження до проекту рішення, надані суб'єктами господарювання, представниками територіальної громади в установленому законом порядку.

Для забезпечення виконання вимог чинного законодавства України, з метою забезпечення інформованості громади та суб'єктів господарювання відносно регуляторного акта. повідомлення про оприлюднення регуляторного акта – проекту рішення здійснюється на офіційному веб-сайті Іларіонівської селищної ради в мережі Інтернет <https://ilarionove.otg.dp.gov.ua>, розділ «Регуляторні акти».

Таким чином, упровадження регуляторного акта забезпечить дотримання норм чинного податкового законодавства як органами державної податкової служби, органами місцевого самоврядування, так і суб'єктами господарювання та громадянами, що сплачують податки та збори на території Іларіонівської селищної ради, у порядку та на умовах, визначених ПКУ і цим регуляторним актом.

При встановленні ставок та пільг із сплати земельного податку очікувані вигоди будуть завжди менші ніж витрати на регулювання, оскільки витрати на регулювання складаються з прямих витрат (які дорівнюють очікуваним надходженням) та адміністративних витрат суб'єктів господарювання. На дію даного акта можливий вплив зовнішніх чинників, таких як внесення змін та доповнень до чинного законодавства.

Тобто, прийняття рішення Іларіонівської селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Іларіонівської селищної територіальної громади», є єдиним і безумовним шляхом вирішення проблеми і ґрунтується на загальнообов'язковості виконання, крім того сприятиме наповненню бюджету, стимулюватиме більш ефективне використання об'єктів оподаткування та дозволить реалізувати бюджетні програми та соціальні проекти.

6.Визначення очікуваних результатів прийняття акта:

За результатами прийняття зазначеного рішення селищної ради мають бути досягнуті цілі, передбачені у пункті 2 цього Аналізу та забезпечене наступне:

Сфера впливу	Вигоди	Витрати
Інтереси органів місцевого самоврядування	-збільшення надходжень до селищного бюджету; -вирішення соціальних та економічних проблем, пов'язаних з фінансуванням розвитку інфраструктури	Відсутні

	селищної ради.	
Інтереси громадян	-покращення рівня життя та соціального забезпечення населення на основі створення належних умов для розвитку селищної ради.	Відсутні
Інтереси суб'єктів господарювання	-прозорість, стабільність та прогнозованість в сфері сплати земельного податку; -розвиток інфраструктури селищної ради.	Витрати на сплату податків та зборів

7.Огрунтування строку дії акта

Даний регуляторний акт є чинним до прийняття нового рішення. (абзац другий підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України).

Відповідно до підпункту 4 пункту 3 статті 12 Податкового кодексу України рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). Якщо селищна рада не прийняла рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку, то до прийняття рішення земельний податок справляється виходячи з норм Податкового кодексу України із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня 2021 року.

8.Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для визначення результативності цього регуляторного акта пропонується встановити такі загальні показники:

- кількість юридичних та фізичних осіб, платників податку;
- обсяги надходжень земельного податку;
- рівень поінформованості платників податку за землю стосовно основних положень регуляторного акта

Показники результативності	2020		2021		2022	
	Надійшло до селищного бюджету тис.грн.	К-ть платників, осіб	Затверджено надходження до селищного бюджету, тис.грн.	К-ть платників, осіб	Очікувані дані надходження до селищного бюджету,	К-ть платників, осіб

					тис.грн.	
Земельний податок за земельні ділянки, в тому числі:	3198,9	2557	4154,3	3060	4458,4	3062
<u>юридичні особи</u>	2395,8	40	2600,2	43	2790,5	45
<u>фізичні особи</u>	803,1	2517	1554,1	3017	1667,9	3017
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта	Відповідно до частини 5 статті 12 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторні акти, прийняті органами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються у засобах масової інформації. Таким чином, рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень рішення визначається чисельністю осіб, які ознайомляться з ним. Проект регуляторного акту розміщено на офіційному web-сайті Іларіонівської селищної ради.					

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися фінансовим відділом Іларіонівської селищної ради, а саме будуть досліджуватись та вивчатись:

- надходження коштів до селищного бюджету;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта;
- кількість платників, на яких поширюється даний проект рішення.

9.Визначення заходів з відстеження регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проведено до дня набрання ним чинності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись через рік після набуття ним чинності.

Відстеження результативності дії регуляторного акта будуть здійснюватись статистичним методом. У рамках статистичного методу відстеження, аналіз офіційної статистичної інформації, наданої відповідними органами державної влади, органами статистики, фінансовим відділом селищної ради здійснюватиметься на основі фактичних надходжень плати за землю до селищного бюджету за відповідний період та кількості осіб, на яких поширюватиметься дія акта.

До опитуванні залучатимуться юридичні та фізичні особи.

Селищний голова

Д.І.Екзархов